

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea cererilor de recurs depuse de Marcel Lungu, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Arlon-Grup” și Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

în cauza de insolvabilitate intentată la cererea depusă de Iuri Caraseni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arlon-Grup”, în proces de lichidare, persoana interesată Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la separarea bunului din masa debitoare și transmiterea bunului imobil în proprietatea petiționarului Iuri Caraseni, cu obligarea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup” de a întocmi act de predare-primire a bunului imobil,

împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat

(Dosarul nr. 2rci-98/24
NR. PIGD 2-21039221-01-2rci-12122024)

Omiterea nejustificativă a termenului de contestare a hotărârii instanței de insolvabilitate prevăzut la art.8 din Legea insolvabilității. Efectele neîndeplinirii în termen a actului de procedură. Termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repus de către instanță numai prin anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu mai pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Instanța de fond: Judecătoria Comrat, sediul Central, D. Guțu
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat, Șt. Starciuc, Gr. Colev, D. Fujenco

07 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererile de recurs depuse de Marcel Lungu, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Arlon-Grup” și Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 septembrie 2020, B.C. „Moldindconbank” S.A. a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința S.R.L. „Arlon Grup”, invocând incapacitatea de plată a debitorului și acumularea restanțelor la credit. Totodată, solicitantul a invocat dreptul de garanție asupra bunurilor imobile, proprietate a debitorului, fiind instituit drept de ipotecă asupra spațiilor locative și comerciale din blocul locativ din or. *****, str. *****.

2. Prin încheierea din 21 septembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost admisă spre examinare cererea introductivă și s-a pus sub observație S.R.L. „Arlon Grup”, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Marcel Lungu, deținătorul autorizației nr. 29 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

3. Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința S.R.L. „Arlon Grup”, iar în calitate de administrator al insolvabilității a fost desemnat Marcel Lungu.

4. La 16 martie 2021, petiționara Tatiana Stefu a depus cerere privind separarea din masa debitoare S.R.L. „Arlon Grup”, a bunului imobil, apartamentul nr. *****, situat în or. *****și transmiterea bunului imobil în proprietatea petiționarei Tatiana Stefu, în temeiul art. 481 din Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, persoane interesate S.R.L. „Arlon Grup” și B.C. „Moldindconbank” S.A.

5. La 26 mai 2022, Tatiana Stefu, a depus, în temeiul art. 70 din Codul de procedură civilă, cerere, prin care a solicitat înlocuirea petiționarei cu succesul său în drepturi Iuri Caraseni (vol. I, f.d 116).

6. Prin încheierea din 10 mai 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, s-a admis cererea Tatiane Stefu de înlocuire a acesteia cu succesul său în drepturi. S-a înlocuit peteționara Tatiana Stefu cu succesul său în drepturi – Iuri Caraseni. (vol. I, f.d.147-149).

7. Prin hotărârea din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, s-a admis cererea depusă de Iuri Caraseni. S-a separat din masa debitoare a debitorului S.R.L. „Arlon Grup”.

S-a transmis lui Iuri Caraseni, în proprietate bunul imobil sub formă de apartament apartament nr. *****cu suprafața de *****în blocul locativ de 11 etaje cu 72 apartamente pe adresa mun. *****, cu numărul cadastral *****, aflat la etajul *****, în schimbul finisării de către acesta a contraprestației, și anume în schimbul achitării de către Iuri Caraseni în beneficiul S.R.L. „Arlon-Grup” a sumei de 16 352 Euro cu titlu de a doua tranșă de achitare a costului bunului imobil conform acordului de arvună nr. *****.

S-a stabilit că achitarea conform acordului de arvună nr. ***** urmează a fi acceptată de S.R.L. „Arlon Grup” în lei moldovenești, conform cursului oficial al Băncii naționale a Moldovei la data achitării.

S-a obligat administratorul insolvenței S.R.L. „Arlon-Grup” să întocmească și să transmită lui Iuri Caraseni la data achitării întregii sume în baza acordului de arvună nr. *****, actul de predare-recepționare a apartamentului nr. *****în blocul locativ de 11 etaje cu 72 apartamente pe adresa mun. Comrat, str. *****, cu numărul cadastral ***** (vol. I, f.d. 203)

8. Nefiind de acord cu hotărârea emisă, la data de 02 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul al S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu a depus cerere de apel, ulterior, la 04 septembrie 2024, a depus supliment la cererea de apel împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând repunerea în termen a apelului, eşalonarea achitării taxei de stat, casarea integrală a hotărârii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată și încasarea din contul lui Iuri Caraseni în beneficiul apelantei taxa de timbru în sumă de 200 de lei, achitată de către aceasta la depunerea cererii de apel (vol. I, f.d. 206-207, 213-214).

9. La 06 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată (vol.I, 215, 215 verso).

10. Prin încheierea din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, s-au respins cererile depuse de lichidatorul al S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu și BC „Moldindconbank” SA cu privire la repunerea în termen a apelului. S-a restituit cererile de apel depuse de lichidatorul al S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu și BC „Moldindconbank” SA, pe motiv că au fost depuse în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (vol. II, f.d 1-6)

11. La 05 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul al S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, repunerea în termenul de apel a recurrentului, cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de apel pentru examinarea în fond a apelului (vol. II, f.d. 13-15). Ulterior, la 15 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul al S.R.L. „Arlon Grup”,

Marcel Lungu a depus supliment la cererea de recurs împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat

11.1. În motivarea recursului a invocat că, la data pronunțării hotărârii din 01 august 2024 a Judecătorei Comrat, sediul Central nu a fost prezent la ședința de judecată, deoarece nu a fost citat și respectiv nu a cunoscut despre aceasta, iar dispozitivul hotărârii nu a fost adus spre cunoștință în maniera și termenul prevăzut de art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă. A susținut că, a cunoscut despre hotărârea instanței abia la 30 august 2024, atunci când a recepționat-o.

12. La 06 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, repunerea în termenul de apel a recurentului, cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de apel pentru examinarea în fond a apelului (vol. II, f.d. 16-17).

12.1. În motivarea cererii de recurs a invocat că recurenta nu a fost citată pentru data ședinței de judecată la care a fost pronunțată hotărârea instanței de insolvabilitate. A menționat că a depus cerere de amânare a cauzei, invocând asupra faptului că părțile duc negocieri în vederea încheierii unei tranzacții de împăcare. Prin urmare, recurenta a avut o speranță legitimă de a considera că cererea de amânare va fi acceptată de către instanța de insolvabilitate, pentru a soluționa litigiul în mod amiabil.

12.2. Recurenta a declarat ca fiind absolut iluzoriu argumentul Curții de Apel Comrat în partea în care indică asupra faptului că în calitate de justițiabil urma să se informeze de pe portalul instanțelor judecătorești. Or, această tratare reprezintă o depășire din partea instanței a cadrului legal de judecare. Legiuitorul nu a formulat nici o normă consacrată care să impună portalul instanțelor judecătorești drept metodă de comunicare a actelor judecătorești, această metodă fiind una facultativă, în măsura să completeze procesul de comunicare a actelor de către instanțele judecătorești, dar nicidecum să îl substituie sau să fie reținut în sens procedural, drept informare a părților implicate în proces. Astfel, în condițiile în care a contestat cu apel hotărârea instanței de insolvabilitate în interiorul termenului de 15 zile de la comunicarea actului judecătoresc, fără a admite o omitere suplimentară neargumentată, respingerea refacerii termenului de apel, nu constituie nimic altceva decât îngrădirea accesului la justiție și privarea de un drept constituțional, fiind în ipostaza unei justiții formale, unde circumstanțele relevante nu au fost just apreciate și analizate, fiind posibilă survenirea unei pagube iminente. Banca în consecință ar fi privată de o parte din patrimoniul său, fapt care ar duce inevitabil la încălcarea dreptului de proprietate și a dreptului la un proces echitabil, drepturi consacrate de Constituția Republicii Moldova și CEDO.

13. La 12 decembrie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru cunoștință în adresa participanților la proces copia recursurilor declarate de către lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel și de către B.C.

„Moldindconbank” S.A., fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (vol. II, f.d. 22).

14. Prin referința depusă la 10 ianuarie 2025, Iuri Caraseni, reprezentat de avocatul Cimpoeș Vladimir, a solicitat respingerea recursurilor declarate de către lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Lungu Marcel și de către B.C. „Moldindconbank” S.A., împotriva încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat ca neîntemeiate cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de apel (vol. II, f.d. 24).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. 1 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012:

„(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.”

16. Art.8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în redacția Legii modificată prin LP nr.48 din 25 martie 2024, publicată în MO nr.112-117 la 25 martie 2024, art.177):

„(1) Hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență. (2) Încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvență.”

17. Art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„ Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”.

18. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

„ (1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

19. Art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă:

„ (4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

20. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

21. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„ (1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

22. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

23. Art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

24. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

(1¹) Asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședința prealabilă doar în cazul stabilit la alin. (1) lit. b). ”

25. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„ Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural”.

26. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„ Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

27. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

28. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

29. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătorec nr.2ai-20/2024 din 12 noiembrie 2024, Curtea de Apel Comrat a expedit, prin intermediul oficiului poștal, în adresa recurenților copia încheierii din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat (vol. II, f.d. 7).

31. Astfel, recursurile depuse, prin intermediul poștei electronice, de lichidatorul al S.R.L. „ARLON GRUP”, Marcel Lungu, la 05 noiembrie 2024 și BC „Moldindconbank” SA, la 06 noiembrie 2024, anterior notificării încheierii recurate, în conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen (vol. II, f.d. 12-13, 16-17).

32. Cu referire la caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, **la 01 august 2024**, Judecătoria Comrat, sediul Central, în calitate de instanță de insolabilitate, a pronunțat hotărârea pe marginea litigiului dat (vol. I, f.d. 203).

33. Prin urmare, termenul-limită de 15 zile prevăzut la art.8 alin.(1) din Legea insolabilității, pentru declararea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, a început să curgă din 02 august 2024, ziua imediat următoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, care a expirat la 16 august 2024 (vineri) inclusiv.

34. Potrivit informației deținute pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești, la 07 august 2024, Judecătoria Comrat, sediul Central a publicat pe pagina sa oficială: <https://jco.instante.justice.md>, dispozitivul hotărârii din 01 august 2024.

35. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 02 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup”, Marcel Lungu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, completată la 04 septembrie 2024, solicitând repunerea apelului în termen, eșalonarea achitării taxei de stat, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată, precum și încasarea din contul lui Iuri Caraseni în beneficiul S.R.L. „Arlon Grup” a taxei de timbru în sumă de 200 de lei achitată la depunerea apelului (vol. I, f.d. 206-207, 213-214).

36. La 06 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând repunerea în termen al apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată (vol.I, 215, 215 verso).

37. Drept consecință, prin încheierea din 22 octombrie 2024, Curtea de Apel Comrat a respins cererile înaintate de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu și BC „Moldindconbank” SA cu privire la repunerea în termen a apelurilor și a restituit cererile de apel depuse de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu și B.C. „Moldindconbank” S.A. împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, din motiv că cererile de apel au fost depuse în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (vol. II, f. d. 1-6).

38. Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursurilor și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Comrat de respingere a cererilor înaintate de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu și B.C. „Moldindconbank” SA cu privire la repunerea în termen a apelurilor și de restituire a cererilor de apel depuse de lichidatorul SRL „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu și B.C. „Moldindconbank” SA împotriva hotărârii din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, în temeiul art.369 alin.(1) lit.b) din CPC, pe motiv că cererile de apel au fost depuse peste termenul de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art.8 alin.(1) din Legea insolvenței.

39. Or, după cum rezultă din actele cauzei, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 01 august 2024, iar cererile de apel au fost depuse de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu și BC „Moldindconbank” SA, abia la 02 septembrie 2024 și 06 septembrie 2024, pe când termenul-limită de contestare cu apel a expirat încă la data de **16 august 2024 inclusiv (vineri)**.

40. La acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit art.116 din Codul de procedură civilă precizat supra termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

41. La caz, se constată că cererile de apel au fost depuse de lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu și B.C. „Moldindconbank” S.A. peste termenul legal de atac cu apel (15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii instanței de insolvență prevăzut la art.8 alin.(1) din Legea insolvenței).

42. Deși, apelanții au solicitat repunerea în termen a cererilor de apel în baza art. 116 din Codul de procedură civilă, totuși nu au motivat prin probe concludente și pertinente imposibilitatea efectuării actului de procedură în interiorul termenului legal.

43. Nu pot fi reținute alegațiile recurenților invocate în cererile de recurs precum că dispozitivul hotărârii primei instanțe li s-a comunicat la 29 august 2024 și respectiv la 30 august 2024, or, legislația în vigoare cert stipulează că indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 15 zile prevăzut la art.8 alin.(1) din Legea insolvenței, curge anume de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc de dispoziție sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

44. Nu poate fi reținut nici argumentul recurenților precum că nu au cunoscut de ședința din 01 august 2024 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, nefiind legal citați, acesta fiind declarativ și vine în contradicție cu actele cauzei, or, după cum rezultă din lucrările dosarului la 28 mai 2024 și respectiv la 29 mai 2024 reprezentantul BC „Moldindconbank” SA și lichidatorul SRL „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu, prin intermediul poștei electronice, au depus cereri de amânare a ședinței de judecată preconizată pentru 29 mai 2024, din motivul imposibilității prezentării la această dată (f.d.193,194). Judecătoria Comrat, sediul Central, ținând cont de motivele de amânare a cauzei, a amânat ședința de judecată pentru data de 01 august 2024, ora 11:30 (f.d. 198).

45. Mai mult ca atât, accesând Portalul Național al Instanțelor Judecătorești se atestă că Judecătoria Comrat, sediul Central a publicat pe pagina sa oficială web: <https://jco.instante.justice.md>, la compartimentul „Agenda ședințelor”, informația referitoare la ședința de judecată preconizată pentru data de 01 august 2024.

46. La acest aspect sunt relevante prevederile art.102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă potrivit căroro participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Or, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu mai pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară, dar să se intereseze, cu bună-credință, la intervale rezonabile de timp, de soarta dosarului respectiv, pentru a nu omite pe viitor termenul legal de atac, în situația în care își vor manifesta dezacordul cu soluția pronunțată de instanța judecătorească.

47. Nu poate fi reținut nici argumentul B.C. „Moldindconbank” S.A. precum că a depus cerere de amânare a cauzei, menționând în aceasta că părțile duc negocieri în vederea încheierii unei tranzacții de împăcare, fapt neconfirmat de către reprezentantul lui Iurii Caraseni, avocatul Cimpoș Vladimir în cadrul dezbaterilor judiciare la Curtea de Apel Comrat.

48. Or, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței Judecătoriei Comrat, sediul Central din 01 august 2024, la întrebarea instanței,

reprezentantul lui Iurii Caraseni, avocatul Cimpoș Vladimir a declarat că e posibilă examinarea în continuare a cauzei în absența părților citate legal, iar referitor la cererea reprezentantului băncii cu privire la ducerea negocierilor de încheiere a unei tranzacții de împăcare, a menționat că aceasta urmează a fi respinsă și că reclamantul nu duce careva discuții cu privire la soluționarea amiabilă a litigiului (f.d. 201).

49. Urmare a evenimentelor enunțate, rezultă că lichidatorul S.R.L. „Arlon Grup” în proces de insolvență, Marcel Lungu și B.C. „Moldindconbank” SA nu au prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea lor într-o veritabilă imposibilitate de a-și valorifica dreptul procedural de a contesta cu apel hotărârea instanței de insolvență în interiorul termenului prevăzut de lege de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Or, fiind interesați de soluționarea prezentei cauze și fiind conștienți că instanța de insolvență Judecătoria Comrat, sediul Central urmează să se pronunțe pe marginea acestui litigiu, trebuiau să depună diligența necesară și să se intereseze, la intervale rezonabile de timp, de soarta dosarului respectiv, pentru a nu omite termenul legal de atac al hotărârii primei instanțe în caz de dezacord cu soluția pronunțată.

50. Mai mult, cunoscând despre ședința din 01 august 2024, recurenții/apelanții urmau să se intereseze de soluția adoptată de instanța de insolvență într-un termen optim pentru a se încadra în termenul de contestare.

51. La acest capitol, se reține jurisprudența CEDO (cauza Bodiu v. Republica Moldova, cererea nr.7516/10, hotărârea din 18 iunie 2019), unde Curtea a notat că, sistemele legale a diferitor state membre prevăd posibilitatea extinderii termenului limită, în cazul în care există motive valabile în acest sens. În același timp, dacă termenul limită pentru un recurs este extins după o perioadă considerabilă de timp și pentru motive care nu par să fie persuasive, această decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice. Curtea a recunoscut că este în primul rând la discreția instanțelor naționale să decidă în privința extinderii termenului limită pentru declararea unui recurs, însă această discreție nu este nelimitată. Instanțelor li se cere să aducă motive. Unul din motive poate fi, de exemplu, omisiunea autorităților de a informa părțile despre decizia adoptată în privința cauzelor acestora. Chiar atunci, totuși, posibilitatea extinderii nu poate fi nelimitată, din moment ce părțile trebuie să i-a măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc. În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul res judicata, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (cauza Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 03 aprilie 2008). Curtea a notat că H. în cererea sa de recurs nu a explicat ce l-a împiedicat să afle despre decizie mai devreme, sau mențiunea dacă a încercat să afle despre progresul procedurilor în apel inițiate de el. În aceste circumstanțe, Curtea a considerat că prin admiterea recursului

lui H. după scurgerea unei perioade considerabile de timp și în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit res judecata.

52. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa de referință promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

53. Respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art.116 și art.8 din Legea insolabilității, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate. Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

54. Dat fiind cele relatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat.

55. Se accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art.6§1 din CEDO, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de 13 fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

56. În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată reține hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

57. Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenți sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursurile și de a menține încheierea instanței de apel.

58. În conformitate cu art.427 lit. a) și art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererile de recurs depuse de Marcel Lungu, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Arlon-Grup” și Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

Menține încheierea din 22 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, în cauza de insolvență intentată la cererea depusă de Iuri Caraseni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arlon-Grup”, în proces de lichidare, persoana interesată Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la separarea bunului din masa debitoare și transmiterea bunului imobil în proprietatea petiționarului Iuri Caraseni, cu obligarea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Arlon Grup” de a întocmi act de predare-primire a bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni

